

s ft: Inspeksjonsrapport

Rapport nr.:	06.117		
Virksomhet:	Maxit Leca Rælingen	Bedriftsnummer:	973 101 943
Virksomhetens adresse:	Årnesvegen 2008 FJERDINGBY	SFTs arkivkode:	405.14
Kvotepliktig ID-kode:	NO-120-47-0	Tidsrom for kontrollen:	19.01.2006
Gebyrklasse:	Lav	Anleggsnummer:	A 35015
Kontaktpersoner fra virksomheten under kontrollen:	Knut J. Vaage Kjartan When	Inspektører:	Per Morten Myhra Lars Petter Bingh

Rapportens status: *Endelig*

Rapportens innhold

Rapporten fokuserer på forholdene som ble ansett som uavklarte under inspeksjonen. Temaet for inspeksjonen var innsamling og håndtering av datagrunnlaget for beregning og rapportering av CO₂-utslipp, samt beregning og rapportering av utslippene. Formålet var å vurdere om virksomheten har en tilfredsstillende styring med aktiviteter og utstyr som har betydning for egenrapporteringen.

Konklusjon

Maxit Leca Rælingen er etter SFTs mening godt forberedt med hensyn til å gjennomføre en god rapportering av CO₂-utslippene for 2005. Etter SFTs oppfatning kan virksomheten fremskaffe opplysninger om og fremlegge dokumentasjon på de fleste relevante data som blir etterspurt i utkast til rapporteringsskjema.

Virksomheten må imidlertid gjøre en jobb på følgende områder:

- Utarbeide dokumentasjon på hvordan forbruksdataene om energivarene som gir opphav til kvotepliktig utslipp av CO₂ (kull og spillolje) er innsamlet og bearbeidet, og hvordan usikkerheten i dataene blir beregnet.
- Utarbeide dokumentasjon på hvorfor bruken av standard utslippfaktor for kull gir minst like nøyaktig utslippstall for CO₂ sammenlignet med utslippet beregnet ved hjelp av bedriftsspesifikk utslippsfaktor.
- Rapporteringen for 2005 må inneholde dokumentasjon på hvordan utslippsfaktoren for spillolje er fremkommet, om den er representativ og usikkerheten knyttet til størrelse på denne.
- I rapporteringen for 2005 må det redegjøres nærmere for om den tilsatte mengden kull og spillolje, som additiver, blir fullstendig omsatt til CO₂ slik virksomheten har forutsatt i sin søknad om tildeling av kvoter.
- Rapporteringen for 2005 må inneholde dokumentasjon på andelen dolomitt som ikke omsettes til dolime og usikkerheten i mengde tilført dolomitt.

Utarbeidet dato: 06.02.2006

Sign.:

Inspektør: Per Morten Myhra

Godkjent dato: 23.02.2006

Sign.:

Overordnet: Anne-Elisabeth Arnulf

1. Innledning

Denne rapporten er skrevet etter en anmeldt inspeksjon på Maxit Leca Rælingen. Inspeksjonen ble gjennomført for å verifisere om virksomheten har tilfredsstillende styring med aktiviteter og utstyr som har betydning for beregning og rapportering av CO₂-utslipp. Inspeksjonen fokuserte på krav om rapportering gitt i forskrift om kvoteplikt og handel med kvoter for utslipp av klimagasser (klimakvoteforskriften). Rapporteringen av CO₂-utslippet for 2005 skal sendes via den statlige rapporteringskanalen Altinn til SFT innen 01.03.2006. Virksomheten vil bli informert nærmere om den nye rapporteringsordningen før fristens utløp.

Rapporten omhandler forhold som ble tatt opp og diskutert under inspeksjonen. Rapporten gir ingen fullstendig tilstandsvurdering av virksomhetens miljøarbeid eller miljøstatus.

2. Dokumentunderlag

Dokumentunderlag for inspeksjonen var:

- Forskrift om systematisk helse-, miljø- og sikkerhetsarbeid i virksomheter (internkontrollforskriften)
- Forskrift om kvoteplikt og handel med kvoter for utslipp av klimagasser (klimakvoteforskriften)
- SFTs vedtak om særskilt tillatelse til kvotepliktige utslipp av CO₂ og tildeling av kvoter til Maxit Leca Rælingen, datert 15.03.2005
- Korrespondanse mellom SFT og virksomheten angående søknaden om kvoter.

3. Omfang

Virksomhetens beregningsgrunnlag og dokumentasjon for CO₂-utslipp ble gjennomgått. SFTs utkast til rapporteringsskjema for utslipp av CO₂ ble benyttet som mal.

4. Forhold fokusert på under inspeksjonen

SFT forventer at forholdene beskrevet under blir ivaretatt i forbindelse med rapporteringen av CO₂-utslipp for 2005.

- 1) **Rapporteringen for 2005 må inneholde dokumentasjon på hvordan forbruksdata på energivarer som gir opphav til kvotepliktig utslipp av CO₂ er innsamlet og bearbeidet, og hvordan usikkerheten i forbrukstallene har blitt beregnet.**

Kommentarer:

Energivarene som gir opphav til kvotepliktig utslipp av CO₂ fra virksomheten, er kull og spillolje. Av punkt 1-2 om "Aktivitetsdata og oksidasjonsfaktor" i utkast til "Skjema for rapportering av kvotepliktige utslipp av CO₂" fremgår det at virksomheten skal gi en beskrivelse av hvordan forbrukstallene på aktivitetsdataene (energivarer) som har gitt opphav til kvotepliktig CO₂-utslipp er innsamlet og eventuelt blir bearbeidet. Videre står det at usikkerheten i forbruket av de ulike aktivitetsdata eller energivarer skal kvantifiseres. Det er kun energivarer som har gitt opphav til kvotepliktig utslipp av CO₂ som det kreves slike utfyllende opplysninger om. Det er ikke nok bare å anta usikkerheter i forbruket av energivarer som har gitt opphav til kvotepliktig utslipp av CO₂. De angitte usikkerheter skal helst kvantifiseres gjennom beregninger, men kan til nød være basert på vel funderte vurderinger som sannsynliggjør at angitte usikkerheter er fornuftige og representative under de rådende forhold.

- 2) **Rapporteringen for 2005 må, om virksomheten ønsker å anvende standard utslippsfaktoren for kull i sine beregninger av det kvotepliktige CO₂-utslippet, redegjøre og dokumentere nærmere hvorfor bruken av standard utslippsfaktor gir minst like nøyaktig utslippstall for CO₂ sammenlignet med utslippet beregnet ved hjelp av bedriftsspesifikk utslippsfaktor.**

Kommentarer:

I vedlegg 1 til kvoteforskriften i punkt B.1.1.2 "Utslippsfaktor" blir virksomhetene anbefalt å bruke bedriftsspesifikke utslippsfaktorer for energivarene kull og koks i beregningen av CO₂-utslippet og ikke standardfaktorene som angitt i vedlagte tabell. Standard utslippsfaktor skal kun benyttes dersom virksomheten kan dokumentere at nøyaktigheten i utslippsdataene ikke reduseres nevneverdig eller utslippet av CO₂ fra forbrenningen utgjør mindre enn 1000 tonn pr. år. Forholdet henger sammen med at karboninnholdet i kull og koks kan variere mellom ulike innkjøpte vareparti, at den karbonrelaterte delen av flyktighetsinnholdet i kull- og koksleveransene kan variere fra parti til parti og at det i tillegg kan dannes aske med varierende innhold av mengde uforbrent karbon.

Dersom standard utslippsfaktor for kull brukes, må virksomheten dokumentere og sannsynliggjøre hvorfor bruken av denne er like godt egnet til beregning av det kvotepliktige CO₂-utslippet og gir et like nøyaktig CO₂-utslipp som bruken av en eventuell bedriftsspesifikk utslippsfaktor.

- 3) **Rapporteringen for 2005 må inneholde dokumentasjon på hvordan utslippsfaktoren for spillolje er fremkommet, om utslippsfaktoren er representativ, og usikkerheten knyttet til størrelsen på denne.**

Kommentarer:

Virksomheten benytter spillolje som energivare. Spillolje går under kategorien farlig avfall. CO₂-utslipp fra brenning av farlig avfall er unntatt kvoteplikt med mindre virksomheten ikke har kvotepliktige prosessutslipp. For virksomheter som i tillegg har

kvotepliktige prosessutslipp, er CO₂-utslipp fra brenning av farlig avfall ikke omfattet av unntaket og de skal rapportere utslippet som kvotepliktig.

I følge § 2-3 (*generelle krav til hva som skal rapporteres*) punkt d) skal det i utslippsrapporten følge med en beskrivelse av hvordan utslippsfaktorer som er benyttet i beregningene av det kvotepliktige CO₂-utslippet er fremkommet, og i hvilken grad de er representative for de kvotepliktige utslipp, samt usikkerhet i brukte faktorer.

Virksomheten har i sine beregninger i kvotesøknaden brukt utslippfaktoren 3,17 kg CO₂/kg spillolje. Faktoren er trolig noe for høy. Både Norcem Kjøpsvik og Norcem Brevik brenner spillolje. De opererer med utslippsfaktorer for spillolje av størrelsesorden henholdsvis 2,88 kg og 2,69 kg CO₂/kg forbrent spillolje.

4) I rapporteringen for 2005 må det redegjøres nærmere for om den tilsatte mengden kull og spillolje, som additiver, blir fullstendig omsatt til CO₂ slik virksomheten har forutsatt i sin kvotesøknad.

Kommentarer:

Virksomheten bruker kull og spillolje som additiver til råstoffet (leire) i produksjonsprosessen. Komponentene blir eltet sammen med leiren og matet inn i roterovnen under betegnelsen produksjonsleire. Kullet og spilloljen i produksjonsleiren er kilde til utslipp av CO₂.

Virksomheten har kontroll på mengde kull og spillolje som blir brukt som additiver. Maxit Leca Rælingen har i sin kvotesøknad gått ut fra at karboninnholdet i ferdig produsert lettklinker inneholder minst like mye karbon som råleiren på grunn av additivene. I følge virksomheten fører råleiren derfor ikke til økt nettoutslipp av CO₂. Maxit Leca Rælingen regner derfor med at de additive kull- og spilloljemengdene blir omsatt 100% til CO₂. Virksomheten må underbygge og sannsynliggjøre denne antagelsen på en bedre måte (gjærne ved beregninger hvis tilstrekkelig bakgrunnsdata er tilgjengelig) i rapporteringen for 2005.

5) Rapporteringen for 2005 må inneholde dokumentasjon på andelen dolomitt som ikke omsettes til dolime og usikkerheten i mengde tilført dolomitt.

Kommentarer:

Dolomitt brukes til å pudre lettklinkeren i roterovnens brennsone. I kvotesøknaden sier virksomheten at minst 10% av den tilførte dolomittmengden til ovnen ikke spaltes eller omsettes til dolime (CaO*MgO). Det kvotepliktige CO₂-utslippet fra bruken av dolomitt utgjør ca. 6 - 8% av det totale kvotepliktige CO₂-utslippet. CO₂-bidraget fra bruken av dolomitt er relativt beskjedent, men virksomheten må likevel sannsynliggjøre antagelsen om at minst 10% av den tilførte dolomitten forblir uspaltet på en mer utførlig måte, samt redegjøre for usikkerheten knyttet til mengde dolomitt som tilføres roterovnen.

5. Informasjon om utslippskilder, utslippskomponenter og tildelte kvotemengder

Maxit Leca Rælingen produserer 2 kvaliteter av lettbrentklinker (leca), ”Ordinær” og ”Filtralite”, og har følgende utslippspunkter for CO₂:

- 1) Roterovn for tørking og kalsinering av leire med additiver som dolomitt, kull og spillolje for produksjon av lettklinker (leca), produksjonslinje nr. 1.
- 2) Roterovn for tørking og kalsinering av leire med additiver av dolomitt, kull og spillolje for produksjon av lettklinker (leca), produksjonslinje nr. 2.

Komponentene som gir de kvotepliktige CO₂-utslippene er:

- 1) Dolomitt, benyttes til å pudre lettklinkeren i ovns brennsone.
- 2) Kull, utgjør hovedbrenset, blir i tillegg brukt som reduksjonsadditiv i inngående råleire.
- 3) Spillolje, støtte-/tilleggsbrensel, blir i tillegg brukt som reduksjonsadditiv i inngående råleire.

Karbonmengden i inngående råleire og i utgående kalsinert lettklinker er ifølge virksamheten av samme størrelse. Karboninnholdet i leiren bidrar dermed ikke til råstoffbasert prosessutslipp av CO₂.

Andre energirelaterte utslippskomponenter som ikke gir opphav til kvotepliktig utslipp av CO₂ er:

- 1) Brenning av beinmel/dyremel, tilleggsbrensel, utslippsfaktor = 2,1 kg CO₂/kg.
- 2) Fyring med diesel, støttebrensel, utslippsfaktor = 3,17 kg CO₂/kg.
- 3) Treflis, tilleggsbrensel, utslippsfaktor = 1,83 kg CO₂/kg.

Til orientering kan nevnes at Norcem i Brevik og Kjøpsvik bruker faktorene 1,8-1,9 kg CO₂/kg og 1,5-1,6 kg CO₂/kg for henholdsvis treflis og dyremel.

Virksamheten har fått tildelt følgende utslippskvoter for CO₂ i perioden 2005-2007:

32 764 kvoter i 2005
44 663 kvoter i 2006
47 514 kvoter i 2007